॥ १४॥ १५॥ १६ ॥ नतपर्वभिःसमीकृतपंथिप्रदेशैः ॥ १७॥ १८॥ १९॥ विपन्नानांभ्रंशितानां ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ धनंगोधनं॥ २३॥ इतिविरा०नै०भा०अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८॥ ॥७॥
अर्थानांगवादीनांप्रकृतिंप्राप्तिकारणं अनुबंधंप्राप्तौवाफलं नहिद्यूतंअर्थप्राप्तेर्मुख्यंकारणं नापिततःप्राप्तानामर्थानांपरिणामेसुखकरत्वंचास्तीत्यभिसंधिः ॥ १ ॥ मायाइति येषांशकुन्यादीनांमायाःकपटानि
बहवःबह्व्यःसंतितेषांदृष्ट्यायुद्धंपापिष्ठंनाशकरत्वात् नहीदानीमर्जुनोद्यूतेनेवमायामात्रेणजेतुंशक्यइतिभावः पाठांतरेनयाःनीतयःसामाद्याःतेषांमध्येयुद्धंपापिष्ठं॥२॥ देशइति इदानींभीष्मोनयुद्धकालःश्रांत्या
जलाभावेनचसद्योवाहनानांनाशापत्तेः नापिदेशोगिरिदुर्गाद्याश्रितोस्तीतिभावः इदंयुद्धंफलंनलभतेफलंनलंभयेत् परस्यतुदेशकालावनुकूलावेववर्त्तेतइतिभावः विक्रांतंपराक्रमः ॥ ३ ॥ देशादेरानुकूल्ये

तमग्निमिवदुर्धर्षमसिशक्तिशरेंधनं॥ पांडवाग्निमहंदीप्तंप्रदहंतमिवाहितं ॥ १४॥ अश्ववेगपुरोवातोरथौघस्तनयित्नुमान्॥ शरधारोमहामेघःशमयिष्यामि
पांडवं ॥ १५॥ मत्कार्मुकविनिर्मुक्ताःपार्थमाशीविषोपमाः ॥ शराःसमभिसर्पंतुवल्मीकमिवपन्नगाः ॥ १६॥ सुतेजनैरुक्मपुंखैःसुधौतैर्नतपर्वभिः॥ आ
चितंपश्यकौंतेयंकर्णिकारैरिवाचलं ॥ १७॥ जामदग्न्यान्मयाद्यस्त्रंयत्प्राप्तमृषिसत्तमात्॥ तदुपाश्रित्यवीर्यंचयुध्येयमपिवासवं॥ १८॥ ध्वजाग्रेवानरस्तिष्ठ
न्भल्लेननिहतोमया॥ अद्यैवपततांभूमौविनदन्भैरवान्रवान्॥१९॥ शत्रोर्मयाविपन्नानांभूतानांध्वजवासिनां॥ दिशःप्रतिष्ठमानानामस्तुशब्दोदिवंगमः
॥ २० ॥ अद्यदुर्योधनस्याहंशल्यंहृदिचिरस्थितं॥ समूलमुद्धरिष्यामिबीभत्सुंपातयन्रथात् ॥ २१॥ हताश्वंविरथंपार्थंपौरुषेपर्यवस्थितं॥ निःश्वसंतंयथानाग
मद्यपश्यंतुकौरवाः ॥ २२॥ कामंगच्छंतुकुरवोधनमादायकेवलं॥ रथेषुवापितिष्ठंतोयुद्धंपश्यंतुमामकं॥ २३॥ इ०म०वि०गो०उत्तरगोग्रहेकर्णविकत्थने
अष्टचत्वारिंशोध्यायः॥४८॥ ॥७॥ कृपउवाच सदैवतवराधेययुद्धेक्रूरतरामतिः॥ नार्थानांप्रकृतिंवेत्सिनानुबंधमवेक्षसे॥१॥ मायाहिबहवःसंति
शास्त्रमाश्रित्यचिंतिताः ॥ तेषांयुद्धंतुपापिष्ठंवेदयंतिपुराविदः ॥ २ ॥ देशकालेनसंयुक्तंयुद्धंविजयदंभवेत् ॥ हीनकालंतदेवेहफलंनलभतेपुनः ॥ देशेकाले
चविक्रांतंकल्याणायविधीयते॥ ३॥ आनुकूल्येनकार्याणामंतरंसंविधीयते॥ भारंहिरथकारस्यनव्यवस्यंतिपंडिताः॥४॥

नहेतुनाकार्याणांयुद्धादीनांअंतरंतादर्थ्यंफलवत्त्वमितियावत् संविधीयतेसम्यक्क्रियते अंतरमवकाशावधिपरिधानांतर्द्धिभेदतादर्थ्येइतिमेदिनी मंत्राणामितिपाठेदेशाद्यानुकूल्येनकार्यंविचार्यमित्यर्थः तत्रा
भाणकमाह भारमिति यथारथकारेणदिव्योयंमयानिर्मितोरथःसुदृढांगोऽनेनत्वंदेवानपिसर्वथाजेष्यसीत्युक्तेतद्वचसिभारंदत्वादेशकालानुकूल्यमनपेक्ष्यैवपंडितानव्यवस्यंति योद्धुमितिशेषः एवंत्वद्वचसिभा
रंदत्वादेशाद्यानुकूल्यमनवेक्ष्यकथमस्माभिर्योद्धव्यंतवतुवचनंरथकारवचनवदर्थशून्यमितिभावः सर्वानायुष्मतोभीतान्संत्रस्तानिवलक्षयइतियत्कर्णेनोक्तंतस्यैतदुत्तरं ॥ ४ ॥

Digitized by Google